

УДК 005.953

Дурман Микола Олександрович

доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування
Херсонського національного технічного університету,
кандидат технічних наук, доцент

Цегельник Наталія Юріївна

студентка спеціальності «Електронне урядування»
Херсонського національного технічного університету

НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В ЕЛЕКТРОННОМУ ВИГЛЯДІ ЯК ОДИН ІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЕГУЛЯЦІЇ

***Анотація.** У статті розглянуто нормативно-правову базу надання адміністративних послуг, визначено залежність цих послуг від функціонально-організаційної структури органу влади, показано переваги надання адміністративних послуг в електронному вигляді, а також їх вплив на формування державної регуляторної політики.*

***Ключові слова:** адміністративна послуга, електронне урядування, державна регуляторна політика, дерегуляція.*

Дурман Н.А., Цегельник Н.Ю. Предоставление административных услуг в электронном виде как один из инструментов дерегуляции

***Аннотация.** В статье рассмотрена нормативно-правовая база предоставления административных услуг, определена зависимость этих услуг от функционально-организационной структуры органа власти, показаны преимущества предоставления административных услуг в электронном виде, а также их влияние на формирование государственной регуляторной политики.*

***Ключевые слова:** административная услуга, электронное правительство, государственная регуляторная политика, дерегулирование.*

Durman M., Tsehelnik N. The provision of administrative services in electronic form as a tool for deregulation

***Annotation.** The article consider the legal base of providing administrative services, the dependence of these services from the functional organizational structure of the authority, the advantages of administrative services in electronic form, as well as their influence on the formation of the state regulatory policy*

***Key words:** administrative services, e-government, state regulatory policy, deregulation.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Наша держава сьогодні переживає нелегкі часи. З одного боку, агресивні дії та виклики зовнішнього середовища призводять до консолідації українського суспільства з метою протидії цим викликам. З іншого боку, ці ж виклики створюють певне

напруження в економічній сфері, унаслідок чого значна кількість матеріальних і фінансових ресурсів спрямовується не на реформування економіки, а на протидію цим викликам. При цьому ситуація швидко змінюється, зрушення в суспільному мисленні набагато випереджають зрушення в державному управлінні і держава постійно перебуває в процесі адаптації до цих змін і викликів. Громадянське суспільство вимагає запровадження нових державно-управлінських підходів, знищення тих механізмів й інструментів, що не дають змогу враховувати думку суспільства, що тиснуть на розвиток великого бізнесу і малого підприємництва.

Такі підходи повинні відповідати не тільки вимогам часу, але й вимогам людей. Серед названих вимог – перехід від адміністративно-директивного до ринкового методу розвитку економіки, децентралізація влади, дерегуляція економіки, знищення корупції. Реалізація цих вимог можлива лише в разі їх законодавчої підтримки та політичної волі влади не лише на центральному, але й на регіональному та місцевому рівнях. Реалізація законодавчих ініціатив уже почалася.

Так, після проведення виборів-2014 і формування нового складу Верховної Ради України VIII скликання, 20 листопада 2014 року представниками п'яти партій, що пройшли до українського парламенту, було підписано Коаліційну угоду [1]. Цією Угодою передбачено проведення реформ, націлених на досягнення європейської якості життя громадян України, подолання бідності, розбудову конкурентоспроможної економіки, сталого розвитку суспільства, установлення сприятливих умов для ведення бізнесу, зниження безробіття та створення нових робочих місць, здобуття енергонезалежності, розвиток громадянського суспільства та гарантування свободи слова, боротьбу з корупцією та відновлення правосуддя, розвиток освіти і науки, культури та духовності.

Розділ IX «Регуляторна політика, розвиток підприємництва та забезпечення умов конкуренції» цієї Коаліційної угоди повністю присвячено питанню дерегуляції економіки, забезпеченню сприятливого бізнес-середовища, зокрема для розвитку малого і середнього бізнесу, та залучення додаткових інвестицій. «Вісню», навколо якої побудовано цей розділ, є декларування переходу від адміністративного контролю до підтримки бізнесу.

Ця Коаліційна угода стала складовою Програми діяльності Уряду, тому на виконання задекларованих у ній принципів до Верховної Ради України було подано 17 законопроектів, направлених на реформування чинних механізмів державного управління [2]. Серед них є й такі, які скеровані на формування прогресивної державної регуляторної політики, основними завданнями якої стане дерегуляція, створення умов для запровадження електронного урядування, поліпшення рівня надання публічних адміністративних послуг, зменшення податкового навантаження та створення прозорих процедур ведення бізнесу тощо.

Таким чином, ухвалення цих законопроектів і створення на їх основі нової системи державного управління дасть змогу ефективно управляти державою та забезпечити сталий соціально-економічний розвиток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних авторів, що працюють на ниві теоретичного обґрунтування державного управління в Україні, слід відзначити В. Авер'янова та Н. Нижник, які займаються загальними питаннями державного управління, а також В. Тертичку, наукові інтереси якого полягають у вивченні впливу державної політики на управлінські процеси. Серед авторів, які розглядають регуляторну політику та її вплив на економічні процеси в країні, слід відзначити О. Кужель, М. Погрібняка, Д. Ляпіна. Питаннями надання адміністративних послуг, зокрема й в електронному вигляді, займаються В. Тимощук, О. Літвінов, Г. Писаренко, Н. Буличова, Ю. Пивовар, О. Баранов та інші.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.

Надання адміністративних послуг було законодавчо врегульоване лише 2012 року Законом України «Про адміністративні послуги». Однак у ньому практично не вноrmовуються питання надання адміністративних послуг в електронному вигляді. Крім того, практично ніде не розглядаються питання надання адміністративних послуг в електронному вигляді як механізмів дерегуляції економічних та адміністративних відносин.

Формулювання цілей статті. Зважаючи на сказане вище, метою нашої статті став аналіз теоретичного та практичного доробку вітчизняних і зарубіжних учених щодо надання державних адміністративних послуг в електронному вигляді як інструменту регуляторної політики, вироблення рекомендацій органам державної влади та органам місцевого самоврядування щодо використання цього інструменту в їх поточній діяльності з метою формування нового ефективного державно-управлінського середовища.

Виклад основного матеріалу. Поняття «управлінські процеси», «адміністративні послуги» та «регламенти надання послуг» є важливими складовими регуляторної політики. Особливого значення вони набувають у рамках запровадження в нашій державі принципів і механізмів електронного урядування для децентралізації влади та дерегуляції державно-управлінських процесів. Такий підхід спрямовано на забезпечення істотного поліпшення умов ведення бізнесу в Україні за тими критеріями, що визначаються провідними міжнародними фінансовими та рейтинговими установами й організаціями.

Запровадження принципів електронного врядування в державну регуляторну політику дає змогу зробити державні (комунальні) адміністративні (публічні) послуги доступними та прозорими, тобто зменшити їх корупційну складову, що ефективно досягається шляхом запровадження електронних послуг [3].

Електронний спосіб надання послуги передбачає можливість для громадянина чи бізнесменів отримати потрібну інформацію, довідку, соціальну допомогу, ліцензію або дозвіл он-лайн без відвідування органу влади, у будь-який зручний час за принципом 24 годин/7 днів на тиждень.

До прийняття 2012 року Закону України «Про адміністративні послуги» [4] у сучасній вітчизняній науці не було однозначного визначення цього поняття. Оскільки під будь-якою послугою мається на увазі діяльність, спрямована на задоволення певних потреб людини, то існувало декілька понять, що тим чи інших чином описували адміністративні послуги.

У наказі Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 15.08.2003 р. № 149 «Порядок надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи "Електронний Уряд"» [5] давалося визначення інформаційних і державних (адміністративних) послуг:

– **інформаційні та інші послуги** (далі – інформаційні послуги) – це здійснення органами виконавчої влади у визначеній законом формі інформаційної діяльності з доведення інформаційної продукції в електронному вигляді до відома споживачів із метою задоволення їх інформаційних потреб у державних (адміністративних) послугах. При цьому «інші послуги» – це такі, що можуть з'явитися завдяки розвитку інформаційних технологій (застосування цифрового підпису, електронного документообігу та ін.);

– **державні (адміністративні) послуги** – такі послуги, обов'язковість отримання яких установлюється законодавством та які надаються фізичним чи юридичним особам органами виконавчої влади, створеними ними установами та організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів. Надання цих послуг безпосередньо пов'язано з виконанням основних функцій та завдань органом влади.

У Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади [6] давалося визначення понять «публічна

послуга», «державна послуга» та «муніципальна послуга», однак не були вказані суб'єкти звернень і суб'єкти надання послуг.

Публічні послуги – це всі послуги, що надаються публічним (державним і самоврядним) сектором або іншими суб'єктами за рахунок державних коштів.

Державні послуги – це послуги, які надаються органами державної влади та державними підприємствами, установами й організаціями.

Муніципальні (комунальні) послуги надаються органами місцевого самоврядування, комунальними підприємствами, установами й організаціями.

З ухваленням відповідного Закону України [4] було чітко визначено терміни *адміністративна послуга*, *суб'єкт звернення* та *суб'єкт надання адміністративної послуги*.

Так, під *адміністративною послугою* визначено «результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону».

Суб'єктом звернення може бути фізична або юридична особи, що звертаються за отриманням адміністративних послуг, а *суб'єктом надання адміністративної послуги* – орган виконавчої влади, інший державний орган, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги.

Таким чином, на центральні органи виконавчої влади, їх територіальні підрозділи та органи місцевого самоврядування було покладено обов'язок щодо надання адміністративних послуг у межах своєї компетенції та визначених функцій управління. Оскільки органи влади за своєю специфікою можуть мати вертикально-централізовані (органи центральної виконавчої влади та їх територіальні підрозділи) або децентралізовані (органи місцевого

самоврядування) механізми державного управління [7], то кожен із цих органів у свою чергу може мати відповідні функціональну та організаційну структури [8].

Функціональна структура – це структура, елементами якої є підсистеми або елементи, а зв'язки між елементами – це потоки інформації, що циркулює між ними з метою виконання певних функцій. Основними функціями державного управління та провадження державної політики в цьому контексті є:

- залучення населення до участі у вирішенні питань загальнодержавного, регіонального та місцевого значення;
- володіння, використання чи управління державною або комунальною власністю;
- забезпечення комплексного соціально-економічного та культурного розвитку країни в цілому чи відповідної території, або певної галузі народно-господарського комплексу;
- надання адміністративних послуг населенню; забезпечення законності, громадської безпеки, правопорядку, охорона прав, свобод і законних інтересів громадян;
- соціальний захист населення та забезпечення зваженої соціальної політики, направленої на забезпечення справедливості та рівноправності.

Під організаційною розуміють структуру, елементами якої є колективи або окремі виконавці, а зв'язки між елементами – виробничі та інформаційні супідрядності (одночасні на різних основах підпорядкування різних суб'єктів одному й тому ж керуючому суб'єкту влади) та взаємодії.

Крім того, згідно з системним підходом до організації діяльності установи чи організації повинна також ураховуватися інформаційна складова через запровадження відповідного інформаційного забезпечення [9]. Побудова інформаційної складової є неможливою без відповідних заходів організаційного характеру – централізації та збереження актуальної

інформації, визначення головного суб'єкта, який реалізував би її та відповідав за впорядкування документно-інформаційних процесів у відповідних центральних органах виконавчої влади, їх регіональних підрозділах чи в органах місцевого самоврядування, удосконалення роботи з даними (ураховуючи технологічну та технічну складові).

Функціональна та організаційна структура, таким чином, опираються, на інформаційне забезпечення, яке є зв'язною ланкою між ними та цілями певної управлінської структури (рис. 1).

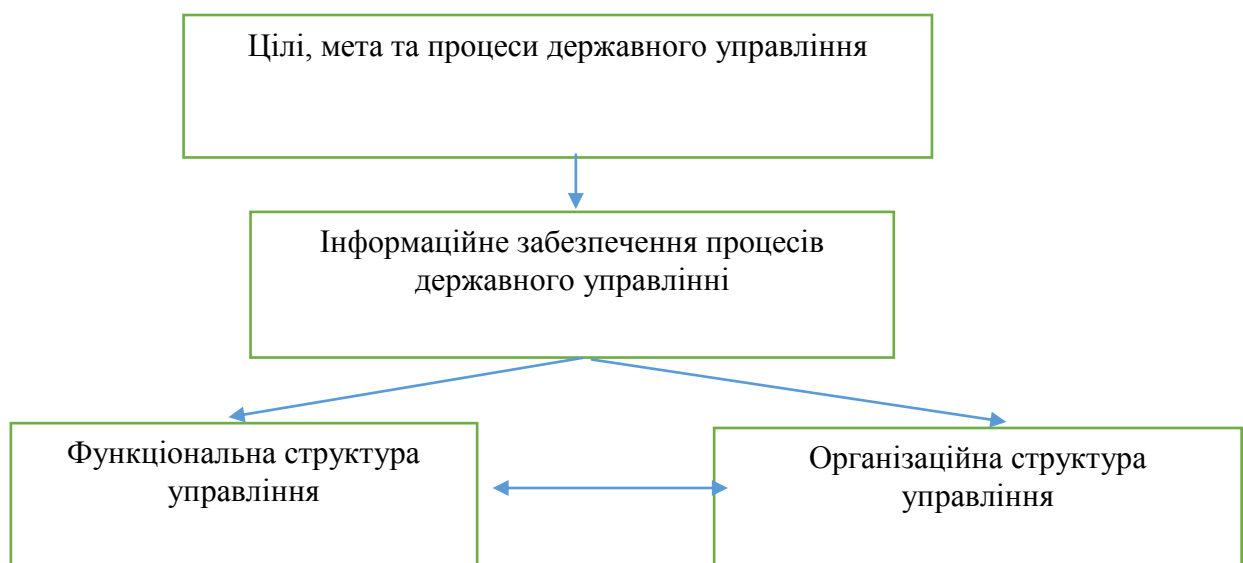

Рис. 1. Зв'язок структур управління з процесами державного управління

Як бачимо, саме функціонально-організаційна структура органів державної влади та органів місцевого самоврядування може зумовлювати ті адміністративні послуги, що вони надають користувачеві безпосередньо або через посередників – Єдиний державний портал адміністративних послуг (ЄДПАП) чи багатофункціональні центри надання адміністративних послуг (ЦНАП).

На нашу думку, під час проведення аналізу надання адміністративних послуг та їх впливу на регуляторну політику можна застосовувати механізми, методи та інструменти, описані в науковій літературі [10]. Застосування інформаційно-аналітичних систем у такому разі може відбуватися для досягнення двох цілей:

1) установлення найбільш оптимальних процедур, регламентів і порядків надання адміністративних послуг населенню та бізнес-структурам державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування;

2) розробка «прозорих» механізмів взаємодії органів влади між собою, коли суб'єкт звернення не обов'язково повинен знати, які додаткові довідки та перевірки проводяться для надання йому певної адміністративної послуги.

Для цього Кабінетом Міністрів України було прийнято розпорядження від 16 травня 2014 р. № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг» [11], яким встановлено перелік адміністративних послуг органів виконавчої влади, що надаються через центр надання адміністративних послуг. Цей же перелік є рекомендованим органам місцевого самоврядування при проведенні діяльності із забезпечення функціонування їх власних центрів надання адміністративних послуг.

Серед 52 послуг, що визначені цим розпорядженням, 36 належать до сфери регуляторної політики і спрямовані на спрощення таких процедур (нижче подано деякі з них):

- реєстрація юридичної чи фізичної особи – підприємця;
- надання витягів з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців;
- видання юридичним особам дублікатів оригіналів їх установчих документів і змін до них;
- державна реєстрація: права власності на нерухоме майно, інших речових прав на нерухоме майно (крім державної реєстрації іпотеки нерухомого майна);
- реєстрація декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці;

- відомча реєстрація великотоннажних та інших технологічних транспортних засобів, що не підлягають експлуатації на вулично-дорожній мережі загального користування;

- державна реєстрація земельної ділянки з виданням витягу з Державного земельного кадастру;

- внесення до Державного земельного кадастру відомостей (змін до них) про земельну ділянку тощо.

Таким чином, надання адміністративних послуг у звичайному режимі вже більш-менш унормовано. У той же час надання адміністративних послуг в електронному вигляді практично не впорядковане.

У практичному сенсі запровадження надання адміністративних послуг в електронному вигляді передбачає створення для замовника послуги таких нових сервісів [3]:

- зручний та оперативний доступ до повної, актуальної, точної та достовірної інформації про послугу через мережу Інтернет;
- завантаження або заповнення он-лайн електронних форм документів, необхідних для отримання послуги;
- он-лайн інформування замовника про хід розгляду та результат надання послуги;
- отримання результату надання послуг в електронній формі;
- он-лайн оплата за надані послуги у разі такої потреби.

Якщо розглядати фази процесів (регламентів) надання адміністративних послуг в електронному вигляді, то можна виокремити такі [12]:

- **інформування та визначення бажань користувача** (може прочитати інформацію про послугу, дізнатися, як подати заявку на її одержання, контакти, обов'язкові умови). Інформацію може бути надано в режимі он-лайн, через одержання електронної версії формуляра, відправлення документів звичайною поштою або особистий контакт. Фаза

інформування може бути реалізована в формі одно- чи двоскерованої взаємодії. У першому разі інформація публікується на порталі, у другому – передбачається інтерактивна взаємодія з установою;

- **укладання угоди** (заповнюються та відсилаються форми, досягнуті домовленості підписуються та стають контрактними зобов'язаннями). Після цього активізується адміністративний процес (регламент). Заявка на надання послуги передається з рівня фронт-офісу на рівень бек-офісу для подальшої обробки;

- **надання та оплата послуги** (процес (регламент) виконується, результати передаються споживачу, який оплачує надану послугу). Ця фаза є найскладнішою, адже саме тут реалізуються всі кроки та операції процесів, починаючи з простих та добре структурованих і закінчуючи недостатньо структурованими етапами ухвалення рішення та реалізації демократичних процедур;

- **фаза після надання послуги** (після надання послуги для державної установи процес (регламент) не закінчений). На цьому етапі слід передбачити можливість обробки заяв зі скаргами, повторних звернень. Часто потрібні певні дії для забезпечення юридичних вимог статистичного та звітного характеру про надані послуги.

Таким чином, увесь процес надання адміністративної послуги в електронному вигляді, починаючи від установлення особи замовника та завершуючи зберіганням (архівуванням) документів справи, може бути і повинен у майбутньому бути переведений в електронну форму з наданням такому процесу юридичної значущості та правової сили. Це можна зробити за допомогою використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій (систем електронного урядування) через уніфікацію, систематизацію та стандартизацію самих послуг і регламентів їх надання.

Проте сьогодні надання адміністративних послуг в електронному вигляді в загальнодержавному масштабі не має цих властивостей – не

затверджено (на законодавчому рівні) вичерпний перелік видів адміністративних послуг, який би був обов'язковий не лише для органів державної влади, але й для органів місцевого самоврядування; відсутні єдині інформаційні технологічні картки надання адміністративних послуг; існують різні підходи в різних органах влади до структури адміністративних послуг. Так, в одних органах слідує принципам укрупнення адміністративних послуг, формуючи із декількох послуг одну результуючу, а в інших, навпаки, йде подрібнення однієї адміністративної послуги на декілька інших.

У той же час на законодавчому рівні переважають вимоги щодо існування паперових (друкованих) версій документів, що видаються при наданні адміністративної послуги. За цим документом суб'єкт звернення повинен звернутися до суб'єкта надання адміністративної послуги, і на цьому етапі можуть «нівелюватися» всі антикорупційні переваги надання адміністративної послуги в електронному вигляді, адже відбувається пряме спілкування з чиновником. Тому запровадження процесів надання адміністративних послуг виключно в електронному вигляді дасть змогу поліпшити регуляторний клімат у країні, поліпшить інформування всіх зацікавлених сторін щодо відкриття та ведення бізнесу, а також дозволить представникам громадянського суспільства брати участь у боротьбі з корупцією.

Висновки з даного дослідження. Науково-практичні розробки фахівців з державного управління, спрямовані на децентралізацію та дерегуляцію владних відношень, сучасна державна політика із запровадження електронного урядування, чинні та перспективні нормативно-правові акти України щодо формування та реалізації державної регуляторної політики спрямовано на тривалу, копітку роботу щодо формування прогресивного соціально-економічного розвитку нашої держави. Водночас потреба невідкладного проведення суспільно-політичних та економічних реформ з урахуванням проведення антитерористичної операції на сході

України вимагають швидких та оптимальних рішень, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності великого бізнесу на міжнародній арені, розвитку середнього та малого бізнесу всередині країни.

Тому слід розробляти нові законодавчі ініціативи, спрямовані на зменшення частки паперових документів і визнання їх електронних версій такими ж юридично значущими. Повинна також існувати практика, за якою всі супутні документи, що можуть надаватися в електронній формі, мають отримуватися без залучення суб'єкта звернення.

Це дасть змогу широко застосовувати на практиці нові принципи управління державою, розробляти та запроваджувати нові підходи до формування державної регуляторної політики.

Перспективи подальших розвідок. Подальші дослідження проаналізованої в статті проблеми можуть бути спрямовані на розробку теоретичних і практичних механізмів застосування інструментів інформаційно-комунікаційних технологій та механізмів електронного урядування при розробці та запровадженні державної регуляторної політики органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Список використаних джерел:

-
1. Коаліційна угода парламентських фракцій у Верховній Раді України VIII скликання (2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://samopomich.ua/wp-content/uploads/2014/11/Koaliciynna_uhoda_parafovana_20.11.pdf
 2. Гройсман В. Для реализации проекта децентрализации парламент должен принять 17 законов: [Електрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://112.ua/politika/groysman-dlya-realizacii-proekta-decentralizacii-parlament-dolzhen-prinyat-17-zakonov-145039.html>
 3. «Зелена книга» електронного урядування. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://e-zakon.org/greenbook/documents/ЗЕЛЕНА_КНИГА_90_14.11.2014.pdf
 4. Закон України «Про адміністративні послуги» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 32, ст.409
 5. Наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 15.08.2003 р. N149 «Порядок надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи "Електронний Уряд"» // Офіційний вісник України від 12.12.2003 - 2003 р., № 48
 6. Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади. / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. № 90-р. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/90-2006-p>

7. Браун П. Посібник з аналізу державної політики / П. Браун. – К.: Основи, 2000. – 243 с.
8. Тертичка В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні / В. Тертичка. – К.: Основи, 2002. – 750 с.
9. Половцев О. В. Системний підхід та інформаційні технології підтримки прийняття рішень в державному управлінні : монографія / О. В. Половцев. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2010. – 206 с.
10. Дурман М. О., Дурман О. Л. Застосування інформаційно-аналітичних систем при оцінці регуляторних впливів у сфері державного управління / М. О. Дурман, О. Л. Дурман // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки і психології : зб. наук. пр. – Херсон. – 2011. Випуск 1(2). С. 21-23.
11. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 р. № 523-р. [Електр. ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/523-2014-p>
12. Клименко І. В. Технології електронного урядування : навчальний посібник / Клименко І. В., Линьов К. О. – Київ: Вид-во ДУС, 2006. – 225 с.

Statement of the problem. The coalition agreement signed by representatives of five political parties Ukrainian parliament, was also part of the Government. Her execution was developed 17 bills aimed at reforming the existing governance mechanisms. Among them are those aimed at the progressive formation of regulatory policy. Its main tasks: deregulation, creating conditions for the introduction of e-governance, improving the provision of public administrative services, reducing the tax burden and creating transparent procedures for business and so on.

Thus, acceptance of these laws create the basis for a new system of governance and will enable to effectively manage of the state and ensure sustainable socio-economic development.

Urgency. Providing administrative services were legally regulated only in 2012 the Law of Ukraine "On Administrative Services". However, there is no concept of providing administrative services in electronic form. In addition, almost never studied the process of providing administrative services in electronic form as mechanisms of deregulation of economic and administrative relations.

The purpose of the article. In view of the above, the purpose of this article was to analyze and theoretical works of domestic and foreign scholars on the use

of screening personnel in the selection of public officials, make recommendations to state and local governments to prompt selection of highly patriotic and politically neutral staff of public servants, able to engage in reforms in Ukraine immediately and, most importantly – to ensure their success in the visible future.

Our task was to study. In view of the above, the purpose of this article was the analysis and theoretical and practical achievements of national and foreign scientists to provide administrative services electronically as an instrument of state regulatory policy, make recommendations to state and local governments on how to use this tool in their ongoing activities to form a new effective state-management environments.

Summary. Modern development of the Ukrainian state in an aggressive environment requires fast and optimal solutions aimed at increasing competitiveness of big business in the international arena, the development of SME in the country.

The exploration of new legislative initiatives aimed at reducing the proportion of paper and recognition of their electronic versions of the same legally significant. There should also be a practice for which all relevant documents can be provided in an electronic form must be obtained without the involvement of the subject appeal.

This will allow widely used in practice new principles of governance, develop and implement new approaches to the formation of state regulatory policy.

Conclusion and outcomes. Further studies analyzed in the paper the problem may be directed to the development of theoretical and practical mechanics of tools information and communication technologies and e-governance mechanisms in the development and implementation of state regulatory policies by state and local governments.